

CADRUL JURIDIC

Convenții internaționale și europene

România a ratificat convențiile internaționale care condamnă mutilarea genitală feminină (MGF), printre care Declarația Universală a Drepturilor Omului (DUDO), Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW), Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (CAT), Convenția cu privire la drepturile copilului (CDC), Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ECHR) și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2010/C 83/02).

Dreptul penal

MGF este pedepsită prin Codul penal, în special articolele 180-184, referitoare la infracțiunea de vătămare corporală (gravă). Actul de asistare, ajutorare, încurajare, consiliere sau angajare a unei terțe părți care efectuează MGF este de asemenea pedepsit.

Legislația privind protecția copilului

În România, legislația generală privind protecția copilului se aplică și în cazurile de MGF. În special, articolul 306 din Codul penal pedepsește actul de „punere în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de către orice persoană căreia minorul i-a fost încredințat spre creștere și educare”. Aceste acte de violență pedepsite de Codul penal sunt menționate la articolul 1 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, modificată și completată de Legea nr. 25 din martie 2012. Metodologia-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 49/2011, include mutilarea genitală în definiția abuzului sexual. Prevederile legislative privind protecția copilului protejează copiii de naționalitate română, dar și pe copiii

cetățenilor străini, având sau nu statut de refugiați, care se află pe teritoriul României.

Legislația privind azilul

Legea nr. 122/2006 reglementează acordarea azilului în România și utilizează definiția statutului de refugiat prevăzută în Convenția de la Geneva. Dacă o femeie sau fată își poate dovedi teama justificată de persecuție pe motivul apartenenței la un grup social specific, aceștia i se poate acorda azil.

Legislația privind secretul profesional

Legislația generală cu privire la secretul profesional și divulgare se poate aplica pentru raportarea cazurilor de MGF

Despre studiu

Pentru a contribui la identificarea și remedierea lacunelor în colectarea datelor și pentru a veni în sprijinul elaborării strategiilor de combatere a mutilării genitale feminine (MGF), Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați a comandat realizarea „Studiului pentru cartografierea situației actuale și a tendințelor privind mutilarea genitală feminină în cele 27 de state membre ale Uniunii Europene și în Croația”. Studiul a fost inițiat la cererea doamnei Viviane Reding, vicepreședintă a Comisiei Europene. Cercetarea a fost realizată de Centrul Internațional pentru Sănătate Reproductivă (ICRH) din cadrul Universității Ghent și de Yellow Window Management Consultants (o divizie a EADC).

Cercetarea realizată în cele 27 de state membre ale UE și Croația, completată de o analiză aprofundată în doar nouă state membre ale UE, formează prima colecție de informații și date, cadre juridice și de politică, actori, instrumente și metode din domeniul MGF la nivelul UE. Cercetarea prezintă comparativ diversele abordări naționale privind legislația în cazurile de MGF. De asemenea, a urmărit să identifice practici cu potențial pentru prevenirea, protecția, urmărirea penală, furnizarea serviciilor, parteneriatele și prevalența în cazurile de MGF.

Informații și referințe suplimentare despre cercetare și despre acest studiu sunt disponibile pe: www.eige.europa.eu

INDICATOR ȚARĂ	Studii despre prevalența MGF	Acordare de azil pe motive de MGF	Dispoziții specifice de drept penal privind MGF	Plan de acțiune național care include și MGF	Intervenții pentru protecția copilului în cazul MGF	Înregistrări medicale privind cazuri de MGF
BELGIA	✓	✓	✓	✓		✓
BULGARIA						
CEHIA						
DANEMARCA			✓	✓	✓	
GERMANIA	✓	✓		✓	✓	
ESTONIA				✓		
IRLANDA	✓	✓	✓	✓		✓
GRECIA				✓		
SPANIA			✓	✓	✓	
FRANȚA	✓	✓		✓	✓	✓
CROAȚIA			✓	✓		
UNGARIA	✓	✓				
ITALIA	✓	✓	✓	✓	✓	
CIPRU			✓			
LETONIA		✓				
LITUANIA		✓				
LUXEMBURG						
MALTA						
OLANDA	✓	✓		✓	✓	✓
AUSTRIA		✓	✓	✓		
POLONIA						
PORTUGALIA				✓		✓
ROMÂNIA		✓				
SLOVENIA						
SLOVACIA		✓				
FINLANDA				✓	✓	
SUEDIA		✓	✓	✓	✓	✓
MAREA BRITANIE	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Ce este mutilarea genitală feminină?

- Mutilarea genitală feminină (MGF), cunoscută și ca circumcizie genitală feminină, este o formă de violență pe criterii de gen. MGF cuprinde toate procedurile care implică eliminarea parțială sau totală a organelor genitale feminine externe sau alt tip de vătămare a organelor genitale feminine din motive non-medicale.
- Mutilarea genitală feminină are efecte negative asupra sănătății femeilor pe termen scurt, mediu și lung și, în unele cazuri, poate fi chiar fatală. Este practică atât din motive culturale, cât și sociale. În unele cazuri, MGF este justificată prin argumente religioase, dar ea nu poate fi considerată ca parte a unei religii.
- Conform UNICEF, MGF este practică în peste 20 de țări de pe continentul african, de la Senegal, în vest, până la Somalia, în est.
- Este dificil de estimat numărul total al femeilor și fetelor care au suferit MGF. Însă se poate estima că mii de femei și fete care locuiesc în Uniunea Europeană au fost mutilate genital sau au fost expuse riscului de a suferi o formă de MGF.
- Instituțiile UE și statele membre sunt decise să combată MGF, astfel cum se arată în „Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați (2010–2015)” a Comisiei. Programul Daphne III a jucat un rol crucial în introducerea problemei combaterii MGF pe agenda mai multor țări europene și în asigurarea sprijinului financiar pentru punerea în aplicare a unor proiecte transnaționale.
- Rezoluția Parlamentului European din 14 iunie 2012 referitoare la încetarea mutilării genitale feminine prevede în mod clar că „orice formă de mutilare genitală feminină este o practică tradițională dăunătoare care nu poate fi considerată parte a unei religii, ci este un act de violență împotriva femeilor și fetelor care constituie o încălcare a drepturilor lor fundamentale”. Parlamentul European invită statele membre să ia măsuri ferme de combatere a acestei practici ilegale.

existente sau intenționate. Articolul 37 din Hotărârea Guvernului nr. 774/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală prevede că dreptul la confidențialitate este limitat dacă medicul legist suspectează că a avut loc o infracțiune pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Acest principiu al divulgării se aplică doar cu condiția ca examinarea medicală să fie efectuată la cererea persoanelor interesate. Abuzul împotriva copiilor se califică drept o condiție pentru divulgare.

CADRUL POLITICILOR

Politicele privind problema violenței împotriva femeilor și protecția copilului pot fi aplicabile cazurilor de MGF. În România nu există politici specifice privind MGF. Cazurile de MGF sunt foarte puține.

PREVALENȚA MGF ÎN ȚARĂ

Până în luna februarie 2012, în România nu s-a realizat niciun studiu despre prevalența MGF. Acest lucru se poate explica prin numărul scăzut de cazuri înregistrate în România. De asemenea, a contribuit și numărul mic de imigranți din țările unde MGF este practică.

Cifre

- Patru cereri de solicitare de azil pe motive de MGF au fost înregistrate. În două dintre aceste cazuri, azilul a fost acordat.

Date

- Un raport despre violența domestică din 2004 confirmă că MGF reprezintă o posibilă formă de violență împotriva femeilor, însă menționează că nu au fost raportate cazuri de MGF în România.

Ce este violența pe criterii de gen?

- Violența pe criterii de gen reprezintă încălcarea drepturilor omului și o formă de discriminare. Este definită ca violența împotriva unei persoane din cauza genului. Violența pe criterii de gen reflectă și intensifică inegalitățile dintre femei și bărbați și are ca urmare vătămarea fizică, psihică și sexuală. Include, printre altele, violența domestică, violul, hărțuirea sexuală, violența sexuală în perioade de conflict, mutilarea genitală feminină, căsătoriile forțate, prostituția forțată, sterilizarea forțată, infanticidul feminin și selecția sexuală prenatală.
- În Pactul european pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați (2011-2020), Consiliul Uniunii Europene își reafirmă angajamentul față de îndeplinirea obiectivelor ambițioase ale UE cu privire la egalitatea între femei și bărbați, astfel cum se prevede în Tratat. În special, Pactul subliniază nevoia de combatere a tuturor formelor de violență împotriva femeilor, pentru a permite femeilor și fetelor să se bucure pe deplin de drepturile omului și, în consecință, pentru a garanta exercitarea deplină de către femei a drepturilor omului și pentru a se ajunge la egalitatea de gen, inclusiv în vederea realizării unei creșteri favorabile incluziunii.
- Rezoluția Parlamentului European din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor îndeamnă statele membre să își îmbunătățească, printre altele, legile și politicile naționale pentru combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, în special prin elaborarea unor planuri naționale de acțiune de anvergură de combatere a violenței împotriva femeilor.
- Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010-2015 a Comisiei Europene subliniază importanța combaterii violenței împotriva femeilor. Programul de la Stockholm din 2009 subliniază necesitatea acordării de asistență specială și de protecție legală victimelor violenței împotriva femeilor. În plus, Carta femeilor din 2010 preconizează punerea în aplicare a unui cadru cuprinzător și eficace de politici de combatere a violenței pe criterii de gen, precum și consolidarea măsurilor de eradicare a mutilării genitale feminine și a altor acte de violență.

Despre Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE)

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați este centrul de competență al Uniunii Europene privind egalitatea între femei și bărbați.

EIGE sprijină factorii de decizie și toate instituțiile competente în eforturile acestora de a transpune în realitate egalitatea între femei și bărbați în ceea ce îi privește pe toți cetățenii europeni și din afara Europei, atât femei, cât și bărbați, punându-le la dispoziție cunoștințe specifice și informații comparabile și fiabile despre egalitatea între femei și bărbați în Europa.

Pentru informații suplimentare, a se vedea: www.eige.europa.eu

Nici Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, nici orice altă persoană care acționează în numele acestuia nu pot fi considerate responsabile pentru modul în care sunt utilizate informațiile conținute în prezenta publicație.

www.eige.europa.eu

ISBN 978-92-9218-080-5
doi:10.2839/82277

Oficiul pentru Publicații

MH-31-12-946-RO-C